

Da ellers Ingen begjærede Ordet, gik man over til Afstemning, hvorved

Udvalgets Forslag til § 9: at Ordene: "for de øvrige Lodsseiers Besiddende" i 3die og 4de Linie udgaae, vedtoges eenstemmigt med 33 Stemmer.

Derefter fattes Lovforslaget i dets Heelhed under Forhandling.

Morgaard: Jeg er nu i det Tilfælde ikke at kunne give det foreliggende Lovforslag min Stemme; thi uagtet der i Udkastet, som jeg tidligere har udtalt, er mange Bestemmelser, som jeg sætter en ikke ringe Pris paa, findes der dog een Bestemmelse, som gjør, at jeg med Hensyn til dette Lovforslag maa tage det Parti, hverken at stemme for eller imod Loven, og da jeg saaledes indtager denne passive Stilling, maa det maaskee være mig tilladt nøiere at forklare mine Grunde i denne Henseende. Det er den ærede Forsamling bekendt, at jeg ved Sagens anden Behandling udtalte mig om det Punkt i Lovforslagets § 5, som forbyder at bygge Huse paa udskiftede Tørvelodder. Jeg udtalte dengang, at dette Punkt indeholdt to positive Bestemmelser, nemlig deels Udskifningens af saadanne Moser, som vare omsluttede af anden Mand's Grund, deels saadanne Moser, hvor der var forskjellige Eiere af Tørv og Græsningen, og jeg paastaar endnu, at saalænge det Ord "eller" staaer i dette Punkt istedetfor "og", saa indeholder Punktet ogsaa de to Hovedbestemmelser, jeg har nævnt. Jeg har jo nu den ærede Ordførers Udtalelser i Tidenden for, at der ved dette Punkt kun af Udvalget er taget Hensyn til Moser, hvor der er forskjellig Eiere af Tørv og Græsning, ret, og jeg maa altsaa være berettiget til at holde mig dertil. Naar jeg nu seer hen til, hvad den ærede Ordfører har sagt til Forsvar for dette Punkt, at han fandt det ubilligt, at en Lodbtager i en Mose skulde have Ret til paa denne sin særlige Tørv og Græsning at opføre Bygninger, og at det ligeledes vilde være uret at paalægge en Mand, som eier Jord rundt omkring en Mose og tillige Græsning, retten, at skulle taale Bygningers Op-

førelse derpaa, saa maa jeg dertil bemærke, at det forekommer mig, at dette Punkt i Loven saa siger meget lidet. Thi hvor det Tilfælde er tilfede, at en Mand eier Græsningen og en anden Tørv ejorden, der behøves det Punkt i Loven ikke; thi der træder Eiendomsretten imellem, og der kan ingen Bygninger opføres, hverken af den Ene eller den Anden, uden sælles Samtykke. Er det Lovens Mening i dette Punkt at ville forbyde den, der eier Græsningen, at kjøbe Tørv ejorden, og saaledes som Eier baade af Tørv ejorden og Græsning at opføre en Bygning, saa er det virkelig ikke sagt i Loven, hvilket jeg ogsaa vilde finde temmelig ubilligt, og indskrænker Loven sig til i dette Punkt at sige, at den kun gjælder, som den ærede Ordfører siger, der, hvor En eier Tørv og en Anden Græsningen, saa kan jeg ikke nægte, at dette Punkt, saaledes som det er affattet, er en virkelig Modsigelse, hvilken ogsaa er tilfede i Udvalgets Motiver. Den ærede Ordfører blev ved en tidligere Behandling af Sagen stærkt understøttet af den ærede 2den Landsþingsmand for 10de Kred's (Lehmann), idet han udtalte, at den, der fik en Lod i en saadan Mose, havde ikke for et andet end enten Tørv ejorden eller ogsaa Græsning. Jeg vil nu spørge, hvorfra den ærede Landsþingsmand vil faae Bevist herfor. Kan man ikke ligesaa godt tænke sig, at der er en By, hvis Beboere i Fællesskab eie saavel Græsningen som Tørv ejorden i saadanne Moser? Den samme ærede Landsþingsmand sagde endvidere, at, hvor en Mand's Eiendom omsluttede en Tørv mose, kunde der ikke være den allerringeste Tvivl om, at denne Mose jo nok var bleven tildeelt den Mand med indskrænket Eiendomsret, som eiede Græsningen og Tørv ejorden omkring Mosen, naar det Tilfælde ikke var imellem, at man havde villet reservere endel Beboere Tørv ejorden. Det er nu ganske vist en Formodning, men jeg troer, at man her kun er berettiget i dette Punkt at holde sig til Forholdet, som det er, og ikke til Formodninger om, hvad der er tænkt paa i ældre Tider, og det, der nu er Tilfældet, det er, at de Beboere, hvem man har reserveret Tørv ejorden og Græsning i Fællesskab, de ere Eiere deraf, men vel at mærke,